

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Beata Woźniak

Sędziowie: SO Danuta Silska (spr.)

SO Aleksandra Kiersnowska-Tylewicz

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2014 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z wniosku wierzycielki J. G.

przeciwko J. K.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika

na skutek zażalenia wierzycielki na postanowienie Sądu Rejonowego w Środzie Wielkopolskiej z dnia 8 lipca 2013 r.

sygn. akt VI Co 639/13

postanawia:

oddalić zażalenie.

/-/ Danuta Silska/-/ Beata Woźniak/-/Aleksandra Kiersnowska-Tylewicz

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy oddalił wniosek wierzycielki J. G.o nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu wyrokowi zaocznemu Sądu Rejonowego we W.z dnia 11 grudnia 2012 r. wydanemu w sprawie I C (...)przeciwko G. K.także przeciwko małżonkowi dłużniczki - J. K., z ograniczeniem odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową małżeńską. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wierzycielka w toku postępowania nie przedstawiła żadnego skutecznego dowodu, który czyniłby wiarygodnym jej twierdzenie, że J. K.wyraził zgodę na zaciągnięcie przez G. K.pożyczki. Wierzycielka dołączyła do akt kopie wydruków sms z telefonu J. K.i G. K.oraz płytę CD z nagraniami rozmów z G. K.i J. K.. Sąd Rejonowy stwierdził, że nie mógł uznać powyższych dowodów, jako skutecznie potwierdzających, iż J. K.wyraził zgodę na zaciągnięcie pożyczki przez G. K.. Odnosząc się do wydruków sms Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż nie mógł przypisać im waloru wiarygodności, gdyż nie zostały one sygnowane podpisem J. K.. Natomiast płyta CD z nagraniami nie może stanowić dowodu w postępowaniu klauzulowym. Zgoda małżonka na zaciągnięcie zobowiązania musi konkretnie dotyczyć danej czynności prawnej. Zgoda ta nie może mieć charakteru zgody generalnej. Sąd Rejonowy wskazał również, iż dokonał analizy akt I C (...). Z dołączonych do ww. akt dokumentów także nie wynika, iż J. K.wyraził zgodę na zaciągnięcie zobowiązania przez swoją żonę G. K..

Na powyższe postanowienie zażalenie wniosła wierzycielka J. G. domagając się jego uchylecia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. W uzasadnieniu skarżąca wskazała, że z uwagi na brak bezpośredniego dokumentu, z którego wynikałaby zgoda J. K. na zaciągnięcie u wnioskodawczyni pożyczki przez jego żonę G. K., złożyła wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka J. K. i przeprowadzenie dowodu z załączonych wydruków sms oraz płyty CD. Zdaniem skarżącej, z załączonych dowodów w postaci wydruków sms wysłanych z telefonu

należącego do J. K. wynika wprost, iż wiedział on o pożyczce jego żony, gdyż pożyczka ta była pobierana w kilku ratach na bieżące potrzeby rodziny. W ww. sms J. K. jednoznacznie potwierdza swoją wiedzę na temat tej pożyczki i zgodę na jej pobranie. Również załączona płyta CD z rozmowami prowadzonymi z G. K. i J. K. zawiera dowody potwierdzające fakt wyrażenia zgody J. K. na zaciągnięcie przez jego żonę przedmiotowej pożyczki. Skarżąca wskazała, iż ustawodawca w art. 787 k.p.c. określił wymóg wykazania przez wierzyciela dokumentem urzędowym lub prywatnym, że zaciągnięta pożyczka została dokonana za zgodą współmałżonka. Jednak w dobie obecnej techniki elektronicznej za takie dokumenty mogą być uznawane również rejestratory zapisujące wolę osoby w sposób nie określony przez ustawodawcę, bo wówczas one jeszcze nie istniały. Obecne pojęcie dokumentu nie powinno ograniczać się jedynie do typowego dokumentu papierowego i Sąd Rejonowy oceniając załączone inne dowody winien ocenić czy z tych dowodów wynika jednoznacznie zgoda współmałżonka na zaciągnięcie pożyczki przez dłużniczkę. Skarżąca nie zgodziła się z twierdzeniem Sądu, że smsy nie są wiarygodne, gdyż brak jest podpisu uwiarygodniającego J. K.. Skoro smsy pochodziły z telefonu J. K. i z treści ich wynikało, że to on jest ich autorem, to brak autoryzacji przez J. K. nie powinien stanowić przeszkody do uznania ich przez Sąd za wystarczający dowód jego zgody na zaciągnięcie pożyczki. Telefon jest obecnie traktowany w wielu sytuacjach jako indywidualny identyfikator osoby, na którą jest on zarejestrowany. Wielokrotnie billingi, czy fakt logowania się telefonów poszczególnych miejscach stanowi ważny dowód w sprawach sądowych. Zdaniem skarżącej, taki status winny mieć załączone smsy tym bardziej, że Sąd Rejonowy sam w uzasadnieniu stwierdził, że smsy są dokumentem, a jedynie brak autoryzacji podpisem J. K.. Nadto skarżąca stwierdziła, że brak jakiegokolwiek reakcji na złożony wniosek ze strony dłużniczki i jej małżonka jest również dowodem potwierdzającym tezy zawarte we wniosku o nadanie klauzuli wykonalności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się bezzasadne.

Zgodnie z art. 787 k.p.c. tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika.

Z treści ww. przepisu wynika, że ustawodawca nałożył na wierzyciela wymaganie wykazania zgody małżonka dłużnika określonym zarówno, co do treści jak i formy dokumentem, przy czym zgoda małżonka powinna wynikać wprost z treści dokumentu. Oznacza to, że w ramach postępowania klauzulowego z uwagi na jego ściśle formalny charakter, sąd bada jedynie treść (osnowę) dołączonych do wniosku dokumentów urzędowych lub prywatnych. Badanie takie zmierza do stwierdzenia, czy na podstawie treści dokumentu można przyjąć, że małżonek dłużnika wyraził zgodę na zaciągnięcie zobowiązań wobec określonego wierzyciela. Wynikający z art. 787 k.p.c. nakaz wykazania zgody małżonka dłużnika dokumentem wyłącza możliwość dowodzenia wyrażenia zgody takimi środkami dowodowymi jak zeznania świadków czy przesłuchanie stron oraz posługiwania się domniemaniami faktycznymi (tak: Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w postanowieniu z dnia 28 września 2012 r., I ACz 1681/12, OSAW 2013/1/278). Postępowanie klauzulowe oparte na art. 787 k.p.c. stanowi uproszczoną formę uzyskania tytułu wykonawczego przeciwko małżonkowi dłużnika i pozwala uniknąć konieczności pozywania równocześnie dłużnika i jego małżonka, wobec czego rygorystyczne wymagania dowodowe są w pełni usprawiedliwione (tak: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2011 r., III CZP 117/10, OSNC 2011/11/120). Z powyższego wynika więc, iż niezbędną przesłanką nadania klauzuli wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c. jest wykazanie przez wierzyciela zgody małżonka na dokonanie czynności prawnej za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż wierzycielka nie wykazała za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego, iż czynność prawna, z której wynika zobowiązanie, została dokonana za zgodą małżonka. Wierzycielka wywodziła, iż dokumentem tym jest dołączony przez nią do wniosku wydruk treści sms-ów, które zostały wysłane do niej przez dłużniczkę i jej męża (k. 4-7). Wskazać jednak należy, że wydruk ten nie został podpisany, a zatem nie można uznać go za dokument. Dokumentem w rozumieniu przepisów Kodeksu jest bowiem każda myśl ludzka wyrażona w formie pisemnej i opatrzona podpisem wystawcy

(tak np.: Krzysztof Knopek, Komentarz do art. 244 Kodeksu postępowania cywilnego, 2013.01.30, Lex el.). Skoro więc wydruk ten nie stanowi dokumentu, nie może zostać uznany za środek dowodowy. W szczególności zatem nie może stanowić podstawy do nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika na podstawie art. 787 k.p.c. Za dokument nie sposób także uznać załączonej przez wnioskodawczynię do akt sprawy płyty CD. Zgodnie z art. 308 § 1 i 2 k.p.c. Sąd może dopuścić dowód z (...) płyt lub taśm dźwiękowych i innych przyrządów utrwalających albo przenoszących obrazy lub dźwięki. Dowody, o których mowa w paragrafie poprzedzającym, sąd przeprowadza, stosując odpowiednio przepisy o dowodzie z oględzin oraz o dowodzie z dokumentów. W doktrynie przyjmuje się, że dowody te mają charakter swoiście pośredni, gdy chodzi o zawarte w nich informacje, i co do zasady nie mogą zastąpić „tradycyjnych” środków dowodowych (tak np.: Tomasz Demendecki, Komentarz aktualizowany do art. 308 Kodeksu postępowania cywilnego, 2013.12.10, Lex el.). Skoro zatem wierzycielka nie przedłożyła do akt sprawy dokumentu, z którego wynikałaby zgoda małżonka na dokonanie czynności prawnej, to nie było podstaw do nadania klauzuli wykonalności na podstawie art. 787 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. postanowił jak w sentencji.

/-/ Danuta Silska/-/ Beata Woźniak/-/Aleksandra Kiersnowska-Tylewicz